

Vad gör man när man är osäker på om en gåva/förmån kan utgöra en muta?

Läs denna information och de kompletteringar som kan finnas på din arbetsplats. Kontakta din chef för råd.

Att vägra ta emot en gåva kan av gåvogivare uppfattas som en insinuation om muta. Ibland kan dilemmat lösas genom att gåvan överlämnas till huvudmannen (dvs kommunen). Att ta emot och behålla gåvan kan bedömas som att du har tagit emot en muta.

Detta är en mycket generellt utformad information. Du kan alltså inte dra den slutsatsen att det som inte omnämns i texten inte kan komma att betraktas som muta.

TIBRO
KOMMUN

Allmän information om muta

Informationen är till för att göra dig vaksam på problemet med muta/gåva

Vad är en muta?

Muta är en gåva eller förmån som kan påverka en arbetstagare i tjänsten.

För att muta ska föreligga, så räcker det att det enda sambandet mellan givare och mottagare är att de har haft, har eller kommer att få kontakt i tjänsten.

Alla som kan påverka ett ärende/en tjänst kan åtalas för mutbrott. Exempelvis: arbetstagare, ledamot av styrelse/nämnd/kommitté, den som förbereder ett ärende, föredrar ett ärende, utövar kontroll, ansvarar för tillsyn, svarar för eller handlägger inköpsärenden, den som arbetar inom vård/omsorg samt närstående till arbetstagare, såsom make/maka, sambo, barn, föräldrar m fl.

Muta kan ges såväl före, under som efter anställning.

Vad är det för skillnad mellan gåva och muta?

Detta är en mycket svår gränsdragning och man ska därför alltid vara mycket försiktig.

Extra försiktig ska man vara vid gåvor från vänner och bekanta som berörs av ärende som man handlägger i tjänsten. Risk finns då alltid att det påverkar ens handlande. Om man får en gåva ska man alltid fråga sig om detta är vad man vanligtvis brukar få.

Vad är avgörande för att en gåva ska bedömas som muta?

Det är risken för att mottagaren blir påverkad. Det är denna bedömning som gör att samma typ av gåva ibland bedöms som muta och ibland går fria från åtal.

Vad kan straffet bli?

Böter eller fängelse i högst två år. Är brottet grovt kan det bli fängelse upp till sex år.

Vad är tillåtet för en enskild att ta emot?

Det är tillåtet att ta emot sedvanliga presenter såsom tårta, godsaker, blommor och andra så kallade typiska presentföremål. Värdet får i regel uppgå till högst 200 - 300 kr. För den som arbetar inom vård/omsorg eller annat område där det lätt kan uppstå beroendeförhållande mellan givare och mottagare ska gåvans värde vara avsevärt lägre.

Även om en gåva har lågt värde kan ett flertal sådana gåvor göra att muta föreligger!

Ta aldrig emot kontanter, presentkort eller annat som går att omsätta i kontanter.

Var försiktig med gåvor från den som du har eller kommer att få ett affärsförhållande med.

Vad gäller måltider kan endast arbetsluncher/affärsluncher sägas vara helt säkra att ta emot.

Var försiktig med representation, dyrare måltider och fester kvällstid, särskilt om make/maka/sambo fått erbjudande att följa med gratis. Från teater- och nattklubbsbesök avrådes särskilt!!

Undvik gåvor i form av resor, studieresor och konferenser (även om de sker under semester).

Ta inte emot semesterförmåner såsom lån av sommarstuga, båt etc på förmånliga villkor.

Ta inte emot rabatter som ges av den som arbetsgivaren (kommunen) har affärsförhållande med, eller är tillsynsmyndighet för, och som inte alla anställda kan få.

Bevittna aldrig testamenten i tjänsten.

Var observant på om din förvaltning/arbetsplats har rekommendationer/riktlinjer utöver denna information.